

Soru: HAYVANLARI KISIRLAŞTIRMAK CAİZ MİDİR?

FETVA

İslam can taşıyan her varlığa güzel davranılmasını emretmekte,¹ hayvanlara yapılan iyiliklerin ecir kazanma vesilesi olduğunu, onlara yapılan eziyetlerin ise uhrevi ceza gerektirdiğini haber vermektedir.² Nitekim Allah Rasulü ﷺ köpeğe su veren günahkar bir kadının bu ameli mukabilinde affedildiğini,³ başka bir kadının da evinde hapsettiği kedinin ölmesi sebebiyle cehenneme girdiğini bildirmiştir.⁴ Bununla birlikte Allah Teala kainattaki her şeyi insan için yaratmış,⁵ mahlukatı insanın emrine vermiştir.⁶ İnsan da hayvanlardan bazen binmek,⁷ bazen etinden istifade etmek,⁸ bazen de süslenmek suretiyle⁹ istifade etmektedir. Buna göre hayvanın kısırlaştırılmasında insan ve hayvan için herhangi bir maslahat gözetilmiyorsa böyle bir işlem haramdır.¹⁰ Lakin bu ameliye hayvanın daha semiz, insana daha faydalı, etinin daha kaliteli olması ya da onun etrafına vereceği zararı engellemek gibi bir takım maslahatları içinde barındırıyorsa caizdir.¹¹ Allah Rasulü'nün ﷺ de kısırlaştırılmış hayvanlardan kurban kesmesi, gerekli görüldüğünde hayvanları kısırlaştırmanın caiz olduğuna dair bir delildir.¹² Zira bu işlem caiz olmasaydı Peygamberimiz ﷺ bunu mutlaka bildirir ya da böyle bir hayvanı kurban etmezdi.¹³

¹ Bkz: Müslim, Sayd ve Zebaih, 57 (Hadis No:1955)

إِنَّ اللَّهَ كَتَبَ الْإِحْسَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ

² Buhari, Musakât, 9 (Hadis No:2363); Müslim, Selam, 153 (Hadis No:2244).

فِي كُلِّ كَبِيرٍ رَطْبَةٌ أُجْرٌ

³ Buhari, Ehadisü'l-Enbiya, 54 (Hadis No:3467); Müslim, Selam, 155 (Hadis No:2245).

⁴ Buhari, Bed'ü'l-Halk, 16 (Hadis No:3318); Müslim, Birr ve Sıla, 135 (Hadis No:2619).

تَخَلَّتْ امْرَأَةٌ النَّارَ فِي هِرَّةٍ رَبَطَتْهَا ، فَلَمْ تُطْعَمْهَا ، وَلَمْ تَدَعْهَا تَأْكُلْ مِنْ خَشَاشِ الْأَرْضِ

⁵ Bakara 2/29.

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا

⁶ Câsiye 45/13.

وَسَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِمَّا

⁷ Nahl 16/8; Yâsîn 36/72; Mü'min 40/79; Zuhruf 43/13.

⁸ Nahl 16/5; Yâsîn 36/72; Mü'min 40/79.

⁹ Nahl 16/8.

وَالْحَيْلِ وَالْبِغَالِ وَالْأَخْمِيرِ لِيَتَرَكِبُوهَا وَزِينَةً وَيَخْلُقُوا مَا لَا تَعْلَمُونَ

¹⁰ Mahmûd b. Ahmed b. Abdilazîz el-Buhârî el-Mergînanî Burhânü's-Şerîa, *el-Muhtâ'ül-Burhânî* (Beirut - Lübnan: Darul Kütübül İlmiyye, 2004), 5/376.

¹¹ Ebü'l-Hasen Burhânüddîn Alî b. Ebî Bekr b. Abdilcelîl el-Fergânî el-Mergînanî, *el-Hidâye şerhu bidâyeti'l-mübtedî* (Sind: el-Büşra, 2021), 4/122; Ebû Muhammed Ebü's-Senâ Bedrüddîn Mahmûd b. Ahmed b. Mûsâ b. Ahmed el-Aynî, *Nuhabü'l-efkâr fî tenkîhi Mebâni'l-ahbâr* (Katar: Vezâratü'l-Evkâf ve's-Şûuni'l-İslâmiyye, 2008), 14/135; Damad Efendi, *Mecma'u'l-enhur fî şerhi Mülteka'l-ebhur* (Daru İhyai Kütübü'l-Arabiyye, ts.), 2/555; Muhammed Emin b. Ömer b. Abdilazîz el-Hüseynî ed-Dımaşkî İbn Âbidîn, *Reddül-muhtâr 'ale'd-dürri'l-muhtâr* (Beirut: Darul Fikr, 1992), 6/388.

¹² İbn Mâce, Edâhî, 1 (Hadis No:3122); Ebû Abdillâh Ahmed b. Muhammed b. Hanbel eş-Şeybânî Ahmed b. Hanbel, *Müsned-i Ahmed* (Beirut: Müessesetü'r-Risale, 2001), 41/497. (Hadis No:25046)

إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ إِذَا أَرَادَ أَنْ يُصَنِّجَ اشْتَرَى كَبْشَيْنَ عَظِيمَيْنِ سَمِيئَيْنِ أَقْرَنَيْنِ أَمْلَحَيْنِ مُوجِعَيْنِ

¹³ el-Aynî, *Nuhabü'l-efkâr fî tenkîhi Mebâni'l-ahbâr*, 14/135.